

25.01.2022

**TÜRKİYE'NİN SAVUNMA-GÜVENLİK-DIŞ POLİTİKASINI İLGİLENDİREN
DÜNYADAKİ ÖNEMLİ GELİŞMELER****1. TÜRKİYE:**

AKP Sözcüsü Çelik: Rusya-Ukrayna krizinde Türkiye, AB'nin sırtından yük alabilirdi, ama değerlendiremediler

Patisinin MYK toplantısı sonrasında basın açıklaması yapan AKP Sözcüsü Ömer Çelik, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın Ukrayna krizinde verdiği mesajların dünyada büyük bir yankı uyandırdığını söyledi. Çelik, "Haftalardır dünya Ukrayna merkezli krizi konuşuyor. Dünyanın en önemli ülkeleri bu krizin bir tarafına hitap edebilen yaklaşım ortaya koyabiliyorlar. Ama cumhurbaşkanımız krizin her iki tarafına hitap eden diplomasi ortaya koyuyor" dedi. "AB, Rusya-Ukrayna krizinin çözümüne öncülük edemiyor. Türkiye AB'ye büyük bir vizyon katabilir, cumhurbaşkanımızın dediği gibi AB'nin sırtından yük alabilirdi. Ama değerlendiremediler." (BBC)

2. AVRUPA:

AB'den Rusya'ya karşı ABD ile güçlü birlik mesajı

Avrupa Birliği Dış İlişkiler ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilcisi Josep Borrell, AB Dışişleri Bakanları Toplantısı sonrasında düzenlediği basın toplantısında, AB'nin Rusya'nın muhtemel saldırganlığı durumunda birlik içinde olduğu yönünde güçlü bir mesaj göndermek istediklerini söyledi. AB'nin, Rusya ile müzakerelerin dışında kalmadığını savunan Borrell, ABD ile her toplantıdan önce ve sonra görüşüldüğünü ve koordinasyon içinde olunduğunu vurguladı. (TRT Haber)

AB: "Kiev'i Terk Etmeye Gerek Yok"

AB Dışişleri Bakanları, Ukrayna krizi başta olmak üzere bir dizi konuda AB'nin tavrını belirlemek üzere toplandı. Toplantının ardından açıklama yapan Avrupa Birliği Dış İlişkiler

ve Güvenlik Yüksek Temsilcisi Josep Borrell, AB'li bakanların, olası bir Rusya saldırısı karşısında "önlem olarak büyükelçilikleri boşaltma gereği görmediğini" açıkladı. (VOA)

Stoltenberg: Rusya daha fazla ileri giderse ağır sonuçları olacak

NATO Genel Sekreteri Jens Stoltenberg, ABD Başkanı Joe Biden ve Avrupalı liderler, video konferans yoluyla krizi görüştü. Görüşmede, Rusya'nın Ukrayna'ya yönelik daha fazla saldırganlığının, çok ciddi sonuçları olacağı konusunda görüş birliğine varıldı. Diplomatik çabaların sürmesi gerektiğinin altı çizildi. Görüşmenin ardından açıklama yapan Stoltenberg, "Rusya daha fazla ileri giderse ağır sonuçları olacak" dedi. NATO Doğu Avrupa'ya ilave uçak ve gemi göndereceğini bildirdi. (Euronews)

Ukrayna, Türkiye'nin arabuluculuk teklifini memnuniyetle karşıladı

Ukrayna'nın Ankara Büyükelçisi Vasyl Bodnar, Türkiye'nin Rusya ve Ukrayna liderlerini davet etme ve ara buluculuk yapma teklifini memnuniyetle karşıladıklarını belirtti. Büyükelçi Bodnar, Ankara Kriz ve Siyaset Araştırmaları Merkezi'nde (ANKASAM) düzenlenen "Ukrayna-Türkiye: Diplomatik İlişkilerin 30. Yılı" konulu konferansta yaptığı konuşmada, iki ülke arasındaki ilişkilerin tarihinin yüzyıllara dayandığını belirtti. (TRT Haber)

Sırp lider Dodik: Sırp savaşı çıkarmayacak

Bosna Hersek Devlet Başkanlığı Konseyi'nin Sırp üyesi Milorad Dodik, "Sırp savaşı çıkarmayacak ama birlikte yaşamanın mümkün olmaması halinde, en iyi çözüm ayrılık." dedi. (elmundo.es)

"Londra , Varşova ve Kiev arasında görüşmeler var"

Ukrayna Dışişleri Bakanı Kuleba, Kiev'in Polonya ve İngiltere ile ittifak üzerinde çalıştığını söyledi. "İngiltere bu sürece ciddi şekilde dahil oldu. Yakında çok güzel haberler olacağını düşünüyorum." Londra , Varşova ve Kiev arasında görüşmeler var."

NATO, Doğu Avrupa'da ek savaş grupları konuşlandırma olasılığını araştırıyor

İttifak Genel Sekreteri Jens Stoltenberg, NATO'nun "Rusya ile diyalogdan yana olduğunu, ancak temel ilkelerinden ödün vermeyeceğini" belirtti.

Avrupa'da gaz krizi var

Gazprom, Avrupa ve Ukrayna'daki yeraltı depolama tesislerinde gaz rezervlerinin tarihi düşük seviyelerde olduğunu söyledi. Holding'e göre, özellikle yaz sezonunda pompalanan gaz hacminin %70'inden fazlası Avrupa UGS tesislerinden çekildi.

Çek Cumhuriyeti Ukrayna'ya asker gönderiyor

Çek Cumhuriyeti, ordusunu Ukrayna'ya göndereceğini duyurdu. Çek Savunma Bakanı Yana Chernyukhova, Çek Cumhuriyeti'nin bir Ukrayna müttefiki olduğunu ve bununla bağlantılı olarak, bu ülkeden mülteci alma yeteneği de dahil olmak üzere Kiev'e gerekli yardımın sağlanacağını belirten bir açıklama yaptı. (avia-pro.net)

Dünya Basını

- [Haaretz](#): "Ukrayna krizine daha geniş bir bakış açısıyla uluslararası düzene meydan okuma açısından bakıldığında, mesele Donbas'ı ve hatta Kiev'i kimin kontrol ettiğinden çok daha fazlası olabilir."
- [Bloomberg \(ABD\)](#): Ukrayna'daki savaş Avrupa'daki enerji krizinin gelişimini nasıl etkileyebilir?
- [Atlantik, \(Fransa\)](#): ABD Varoluşsal Rusfobisi: Savaş Tehdidi mi, Jeopolitik İntihar mı? Putin'in Rusya'sı kartlarını çok düşünceli, pragmatik ve etkili bir şekilde oynuyor. Putin ve Erdoğan bu konuda harika bir iş çıkarıyorlar.
- [Washington Post \(ABD\)](#): Putin'i sorumlu tutmak için harekete geçin. ABD Kongresi'nin web sitesinde, Cumhuriyetçi Jim Banks tarafından Rusya'ya karşı yeni bir yaptırım önlem paketi sunuldu.
- [The New York Times \(ABD\)](#): Ukrayna konusunda nasıl geriye gidebiliriz? Jeopolitikte en zor görevlerden biri başarılı bir geri çekilme fırsatı bulmaktır.
- [Javan \(İran\)](#): "Batı sonrası" güçlerin dünya sahnesinde geniş işbirliği çağı geliyor. Batı'nın bütün ulumaları, içinde yalnızca bir Amerikan tanrısı ve onun yordakçılarının bulunduğu eski dünyanın ölüm feryatlarıdır."
- [Страна, \(Ukrayna\)](#): Kurnaz plan ve "saçmalık". Ukrayna için "Muraev'in işgal hükümeti" hakkında dünyada ne diyorlar? Londra'da, Moskova'nın iddiaya göre Kiev için bir "işgal hükümeti" hazırladığını söylediler.

- [The National Interest](#): Ukrayna Üzerinden Rusya İle Çatışma Kaçınılmaz mı? Rusya ile karşılıklı olarak kabul edilebilir bir anlaşma mümkün mü ve bu anlaşma neleri içermeli?
- [The National Interest](#): İran ve Azerbaycan arasındaki gerilimin kaynakları derin ve son zamanlardaki yakınlaşmalarına bakılmaksızın, daha fazla saldırganlık kapıda olabilir.
- [The National Interest](#): Putin'in Münih konuşması, ABD ve müttefiklerine, Rusya'nın NATO'nun tecavüzüne karşı sabrının sona erdiği konusunda önemli bir diplomatik uyarıydı.
- Der Spiegel, Brüksel'deki Alman diplomatik misyonunun gizli bir raporuna atıfta bulunarak, AB'nin Kırım'ın Rusya Federasyonu ile yeniden birleşmesiyle bağlantılı olarak Rusya'ya karşı uyguladığı yaptırımları sıkılaştırmayı planladığını bildirdi.

3. ORTADOĞU

Irak, terör örgütü DEAŞ'a karşı operasyon başlattı

Irak resmi ajansı INA'da yer alan habere göre Irak güvenlik güçleri, DEAŞ'ın geçen hafta Diyala'da düzenlediği saldırı sonrası harekete geçti. Ordu ile polis teşkilatından çeşitli birimlerin ve hava kuvvetlerinin de katılımıyla dün Diyala'nın Uzaym nahiyesinde teröristlere karşı geniş çaplı operasyon başlatıldı. Bölgenin teröristlerden tamamen temizlenmesi için yapılan ve Uzaym'ın çeşitli bölgelerinde bugün de devam eden operasyonun soğuk havaya rağmen süreceği ifade edildi. (TRT Haber)

Irak Ordusu, Bağdat'ın kuzeyinde IŞİD'in kalesini hedef aldı

Pazartesi akşamı, Irak hava kuvvetleri Bağdat'ın kuzeyindeki IŞİD lokasyonlarını ve saklanma noktalarını vurdu. Bir güvenlik kaynağı Shafaq Haber Ajansı'na verdiği demeçte, "Irak Ordusu uçakları, Bağdat'ın kuzeyindeki Al-Termiyah semtinde IŞİD militanlarının iki yerini hedef alan iki hava saldırısı düzenledi." Daha fazla ayrıntı vermedi. Bugün erken saatlerde, Irak Ordusu, Irak başkentinin kuzeyinde IŞİD gruplarının yerlerini bombaladı. Bir kaynak Shafaq Haber Ajansı'na Irak Ordusunun Al-Tarmiyah meyve bahçelerinin içine yerleştirilmiş aşırılık yanlısı grubun karargahını hedef aldığını söyledi. (Shafag)

Su-35, Su-34, MiG-29 ve MiG-23 savaşçıları Golan Tepeleri'ne beklenmedik bir baskınla İsrail'i korkuttu

Rus ve Suriyeli savaşçıların Golan Tepeleri'ne beklenmedik baskınları İsrail'in paniğe kapılmasına neden oldu. Rusya'nın Golan Tepeleri'nin İsrail ordusunun kontrolüne geçmesini hala tanımaması ve İsrail Hava Kuvvetleri'nin Suriye'ye yönelik kontrolsüz saldırılarına yanıt olarak, büyük bir Su grubunun olduğu biliniyordu. -35, Su-34 ve MiG- 29 ve MiG-23, Golan Tepeleri'ne baskın düzenledi. İsrail'in hava savunma sistemlerini devreye soktu. (avia-pro.net)

Suriye'den Türkiye ve Batılı Ülkelerin Suçlamalarına Ret

Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Konseyi'nin Cenevre'de bugün çevrimiçi düzenlenen oturumunda, Suriye rejimine, yasadışı tutuklamaların ve kayıpların sonlandırılması ve halka insani yardım ulaştırılmasının önüne geçilmemesi çağrısı yapıldı. Suriye Dışişleri Bakanı Yardımcısı Beşar Caferi, İnsan Hakları Konseyi'nin Evrensel Periyodik İnceleme (EPI) raporunda yer alan suçlamaları reddetti. Caferi, "Fransa, İngiltere, ABD, Türkiye ve İsrail benim ülkemin bazı bölgelerini işgal eden ülkeler ve bunu yaparak uluslararası hukuku ihlal ediyorlar" dedi. (VOA)

Suriye Kısa Kısa

- Rus askeri polisi ve Türk Silahlı Kuvvetleri, Suriye'nin kuzeyindeki Ayn el Arab'ın doğu kırsalında 86. ortak devriyeyi gerçekleştirdi.
- Terör örgütü Suriye Demokratik Güçleri eşliğinde Amerikan zırhlı araçları, Haseke'deki Sanayi Hapishanesi çevresinde dolaştı.
- Suriye Demokratik Güçleri, Suriye'nin kuzeybatısındaki Haseke kentinde IŞİD'in ele geçirdiği hapishanenin bir tesisine baskın düzenledi. Terör örgütü SDG, en az 300 IŞİD militanının teslim olduğunu açıkladı.
- Suriye Kurtuluş Cephesi ve Devrimciler Hareketi birleşme kararı alarak, "Devrimciler Kurtuluş Heyeti" adı altında birleştiler.
- Suriye İnsan Hakları Gözlemevi, terör örgütü SDG ile IŞİD'ten çoğunluğu Arap ve yabancı uyruklu silahlı adamlar arasındaki şiddetli çatışmaları izledi. Örgüt unsurlarının silahlı ayaklanmaya devam etmek için can attığı Haseke'nin Ghweran

mahallesindeki Al-Sina'a hapishanesinde kalan yatakhanelere SDG tarafından el konuldu.

- Ghweran hapishanesindeki olaylarla bağlantılı olarak, IŞİD üyeleri Deyrizor kırsalında bir terör örgütü SDG kontrol noktasına saldırdı.
- SOHR kaynakları, IŞİD'in Al-Busayrah şehri, Deyrizor'un doğu kırsalındaki Theban kasabası, Al-Hariji köyü ve Ku'daki askeri ve güvenlik noktalarına RPG'ler, omuza monte füze rampaları ve makineli tüfeklerle geniş çaplı bir saldırı düzenlediğini söylüyor. Saldırı, Kuzey Deyrizor kırsalındaki Al-Suwar kasabası yakınlarındaki Khashinkontrol noktasında gerçekleşti. Ancak henüz can kaybı bildirilmedi.

4. AFRIKA:

Afrika Birliği, Mali'de 16 ay içinde seçimlere gidilmesini istedi

AfB Barış ve Güvenlik Konseyi tarafından yapılan yazılı açıklamada, Mali'deki cuntanın 5 yıllık geçiş süreci kararının anayasaya aykırı ve kabul edilemez olduğu belirtilerek, şiddetle kınandığı bildirildi. Açıklamada, AfB'nin, Mali'de anayasal düzene "sivillerin öncülüğünde" hızlıca dönülmesini istediği vurgulandı ve seçimlerin en geç 16 ay içinde düzenlenmesi gerektiği belirtildi. Ayrıca ECOWAS'ın Mali'ye uyguladığı yaptırımlara da destek verildiği kaydedildi.(TRT Haber)

Mali'deki Fransız askeri üssüne saldırı düzenlendi

Fransız medyası, ülkenin kuzeyinde yer alan askeri üssün roketli saldırıya uğradığını yazdı. Olaya ilişkin detay verilmezken, İtalya Savunma Bakanlığı da üste görev yapan 20 İtalyan askerinden yaralanan kimse olmadığını açıkladı. Açıklamada, İtalya Savunma Bakanı Lorenzo Guerini'nin durumu yakından takip ettiği kaydedildi. Fransa'nın Mali'deki ana askeri üssünün bulunduğu Gao, aynı zamanda ülkenin 2013'ten bu yana bölgede yürüttüğü Barkhane Operasyonu'nun da merkezi olarak biliniyor.(HaberTürk)

Burkina Faso Devlet Başkanı Kabore askerler tarafından tutuklandı

Burkina Faso Devlet Başkanı Roch Marc Christian Kabore Pazartesi günü tutuklandı ve cihatçı şiddetin bu ülkedeki askeri kamplardaki isyanlardan bir gün sonra Ouagadougou'daki bir kıışlada gözaltına alındı. Bir güvenlik kaynağının verdiği bilgiye göre, Ouagadougou'daki

Sangoulé Lamizana kışlasında "Başkan Kabore, parlamento başkanı (Alassane Bala Sakandé) ve bakanlar fiilen askerlerin elinde" dedi.(Africa News)

Afrika Birliği, Burkina Faso'daki "darbe girişimini" kınadı

Afrika Birliği (AU), Burkina Faso'daki "darbe girişimini" kınadı ve ulusal orduya ve güvenlik güçlerine "başkan Roch Marc Christian Kabore ve hükümetinin fiziksel bütünlüğünü sağlamaya" çağırdı. AU Komisyonu Başkanı Musa Faki Mahamat, örgüt tarafından yayımlanan bir açıklamada, ülkenin ulusal ordusunu ve güvenlik güçlerini cumhuriyetçi görevlerine, yani iç ve dış güvenliğinin savunmasına sıkı sıkıya bağlı kalmaya çağırdı.(AFP)

5. ASYA/PASİFİK:

Paşinyan: Türkiye ile diplomatik ilişkiler kurmayı içtenlikle istiyoruz

Facebook üzerinden düzenlenen basın toplantısında konuşan Paşinyan, Türkiye ile ilişkileri normalleştirmek istediklerini söyledi. Türkiye ile ön koşulsuz biçimde diplomatik ilişkiler kurmayı içtenlikle istediklerini ifade etti. Paşinyan, "Bu süreç böyle devam ederse, Ermenistan'ın Antalya'daki Diplomasi Forumu'nda yer alması kuvvetle muhtemeldir" ifadelerini kullandı. (TRT Haber)

ABD ve Japonya'dan Asya-Pasifik bölgesinde ortak tatbikat

Tayvan Savunma Bakanlığı dün yaptığı açıklamada, Çin'e ait 39 savaş uçağının güneybatı Tayvan hava savunma teşhis bölgesine (ADIZ) girdiğini duyurdu. Bunun hemen ardından ABD Donanmasına ait nükleer güçle çalışan uçak gemisi Carl Vinson ve USS Abraham Lincoln nükleer gemisinin de aralarında bulunduğu filo, Japonya Donanmasına ait savaş gemilerinin de katılımıyla Filipin Denzinde ortak tatbikat gerçekleştirdi.

Trans-Hazar Güzergahında maliyeti azaltmak ve transit süresini hızlandırmak için Türk Devletleri Teşkilatı çalışma yürütüyor

Trans-Hazar Güzergahında maliyeti azaltmak ve transit süresini hızlandırmak için Türk Devletleri Teşkilatı çalışma yürütüyor. Özbekistan, İstanbul deklarasyonuna göre Azerbaycan'dan geçen kamyonlar için 3 geçiş ücretini (400\$'dan 150\$'a) düşüren yeni bir yasa çıkardı.

Güney, Kuzey Kore'nin seyir füzeleri ateşlemiş gibi görüldüğünü söyledi

Güney Kore'nin Genelkurmay Başkanları, bir dizi balistik füze denemesinden günler sonra, Kuzey Kore'nin Salı günü doğu kıyısı açıklarında denize iki seyir füzesi gibi görünen bir füze ateşlediğini söyledi. Güney Kore ordusu, mermilerin niteliğini belirlemek için fırlatmaları değerlendiriyor. (nbcnews)

6. ABD:***ABD Ukrayna krizine karşı 8 bin 500 askeri teyakkuza geçirdi***

ABD Savunma Bakanlığı (Pentagon) Sözcüsü John Kirby, Ukrayna krizinde beklenmedik durumlara karşı NATO Mukabele Gücü'nün aktif hale getirilmesi durumunda destek sağlamak üzere 8 bin 500 askeri teyakkuza geçirdiklerini açıkladı. Kirby, "Başkan'ın talimatı üzerine ve Bakan Austin tavsiyesi doğrultusunda ABD, orduyu yurt içinde ve dışında teyakkuza geçirmek üzere adımlar attı. Bu minvalde, harekete geçirilmesi halinde NATO Mukabele Gücü'ne destek de dahil olmak üzere bir dizi beklenmedik duruma yanıt vermeye hazırlar." ifadesini kullandı. Pentagon Sözcüsü Kirby, 40.000 askerden oluşan çok uluslu NATO acil müdahale kuvvetinin (NRF) Rusya'ya karşı "gerekirse saldırganlığı yenmek için" hazırlanmasına yönelik adımlar atıldığını duyurdu. (nbcnews/VOA)

İran'ın sinyalinin ardından ABD, Tahran ile acil doğrudan görüşme çağrısında bulundu

ABD, İran ile nükleer anlaşma konusunda "acil" doğrudan müzakerelere hazır olduğunu ifade etti. ABD'li üst düzey bir yetkili AFP'ye daha fazla ayrıntı vermeden "Washington, Tahran ile doğrudan ve acil müzakerelere hazır" dedi. Pazartesi günü, İran Dışişleri Bakanı Tahran'ın "iyi" bir nükleer anlaşmaya varmak için "gerekirse" ABD ile müzakere etmeye "hazır" olduğunun sinyalini verdi. (Shafag)

"NATO, ittifakın Avrupa'daki doğu yönünü güçlendirmeyi planlıyor."

Jen Psaki, Twitter sayfasında yayınlanan bir brifingde, "Bu istişareler ve görüşmeler, ulusal güvenlik yetkililerimizin haftalardır meslektaşlarıyla tartıştıkları şeyin bir parçasıydı..." dedi.

7. RUSYA :

Rusya 20 donanma gemisi Baltık Denizi'nde manevralara başladı

Baltık Filosuna bağlı 20 savaş gemisi, bot ve destek gemisi, planlı muharebe eğitim faaliyetleri kapsamında daimi üslerinden ayrılarak Baltık Denizi'nin belirlenmiş bölgelerine girerek görevlerini yerine getirdi. Birkaç taktik grupta birleşen gemilerin, amaçları için - denizaltı karşıtı, hava savunması ve pratik muharebe tatbikatları ile müfrezeler için mayın desteği- görevleri yerine getireceği belirtiliyor.(tass)

Rus nükleer silahlarının Venezuela'da konuşlandırılmasına ilişkin karar ay sonundan önce verilebilir

Rusya, ABD ve NATO'nun Rusya'nın güvenlik garantisi taleplerine yazılı resmi bir yanıt vermesinden sonra, nükleer silahlarını, füzelerini, askeri üslerini ve altyapısını Latin Amerika ülkelerinde konuşlandırma kararı almaya hazır. Şu anda Rusya'nın Venezuela ve Küba ile Rus askeri altyapısının bu devletlerin topraklarında konuşlandırılması konusunda ön görüşmelerde bulunduğu biliniyor. Bu, Caracas'ın resmi bir talep olması durumunda Rusya'ya gerekli askeri-teknik desteği sağlamaya hazır olduğunu teyit etmesiyle kanıtlanmaktadır. (avia-pro.net)

Rusya Kısa Kısa

- Rus Donanması'na ait, 148 borda numaralı savaş gemisi 'Orsk' Marmara Deniz'e girerek Karadeniz'e doğru gitti..
- Kremlin Sözcüsü Dmitriy Peskov, Ukrayna geriliminin Rusya'nın eylemleri yüzünden değil NATO'nun Avrupa'nın doğusuna takviye güçler konuşlandıracağı şeklindeki açıklamaları yüzünden tırmandığını belirtti.
- Rusya Dışişleri Bakanlığı: Moskova, Washington'un "güvenlik garantileri" konusundaki tüm sorularını yanıtladı ve ABD'den yanıt bekliyor.
- Kremlin sözcüsü Peskov'a göre Ukrayna, Donbas'a askeri operasyona hazırlanıyor. Rusya'nın bu konuda endişelenmeden ve hazırlık yapmadan durmasının düşünülemeyeceğini duyurdu.
- Rusya, Ukrayna yakınlarında 10 ordu grubu ve bir kolordudan oluşan unsurları konuşlandırıyor. Bunlardan 3'ü kalıcı olarak Rusya'nın güneybatı sınırlarındadır. Bu nedenle artış, büyüklük ve yetenekler açısından önemli olmakla birlikte, kapsanan bölge açısından da geniştir.

